

Open brief van Europese boeren

Ook boeren willen de bijen redden

MEERDERE AUTEURS . 26 APRIL 2018

De toekomst van bijen is van groot belang voor boeren. Daarom vragen wij de EU voor een verbod op bijendodende pesticiden. Dit komt misschien als een verrassing. Boeren worden niet vaak gezien als beschermengelen van bestuivers en andere insecten waar onze gewassen van afhankelijk zijn. Vaak wordt aangenomen dat wij voorstanders zijn van intensief chemische landbouw.

Maar voor ons is dit verbod een logische stap. En we staan niet alleen. Recente peilingen laten zien dat meer dan driekwart van de Europese burgers voor een verbod op neonicotinoïden is. Ook wetenschappers op het hele continent maken zich er hard voor. Net als imkers.

Natuurlijk willen boeren hun gewassen beschermen tegen plagen – dat is een essentieel onderdeel van ons werk. Maar wij weten als geen ander wat het belang is van gezonde ecosystemen en hun rol in productieve landbouw. Dat betekent gezonde landbouwgrond en water en allerlei soorten insecten. Het afnemen van wilde dieren en een verminderde kwaliteit van landbouwgrond is in niemands belang, al helemaal niet in het belang van boeren.

Ondanks voorspellingen dat de afwezigheid van neonicotinoïden opbrengsten zou verminderen, hebben wij geen achteruitgang gemerkt.

Het is een misvatting dat we zouden moeten kiezen tussen oncontroleerbare plagen enerzijds en neonicotinoïden anderzijds. Nadat de EU in 2013 een gedeeltelijk verbod op neonicotinoïden invoerde hebben de meesten van ons al geproduceerd zonder deze chemicaliën en dat ging goed. Ondanks voorspellingen dat de afwezigheid van neonicotinoïden opbrengsten zou verminderen, hebben wij geen achteruitgang gemerkt.

Sterker nog, er wordt steeds meer getwijfeld aan de voordelen van neonicotinoïden bij het beheersen van plagen. **Recent onderzoek** van de Task Force on Systemic Pesticides, een panel van internationale wetenschappers, suggereert dat ze niet zo effectief zijn in het bestrijden van plagen als ooit werd aangenomen, en dat ze vervangen kunnen worden door duurzamere alternatieven. Europese boeren hebben inderdaad al laten zien wat gedaan kan worden met minder, of zelfs helemaal geen insecticiden. En niet alleen biologische boeren – conventionele bedrijven hebben ons kennis laten maken met geïntegreerde methodes als gewasrotatie en biocontrole, waarmee plagen buiten de deur worden gehouden met behulp van natuurlijke vijanden. We hebben ook gezien dat verstandiger gebruik van pesticiden effectief kan zijn.

Als wij zien dat de insectenpopulatie afneemt (met meer dan 75% in Duitsland!), dan zijn wij, meer dan wie ook, bezorgd.

Duurzaamheid is alles voor boeren. Natuurlijk willen wij een overvloedige oogst. Maar we moeten ook elk jaar opnieuw kunnen oogsten. Als wij zien dat de insectenpopulatie afneemt (met meer dan 75% in Duitsland!) of dat Chinese appelboeren gedwongen worden met de hand te bestuiven, of dat de VN waarschuwt dat we misschien nog maar 60 keer zullen kunnen oogsten, dan zijn wij, meer dan wie ook, bezorgd. Dit betekent niet dat we terug moeten naar het stenen tijdperk – moderne landbouw heeft het leven beter gemaakt. Maar het betekent wel dat we slimmer moeten omgaan met landbouw. En het betekent dat er een mentaliteitsverandering nodig is, en dat we af moeten van het idee dat we afhankelijk zijn van pesticiden waarvan de effectiviteit in twijfel getrokken wordt en waarvan bewezen is dat ze risicovol zijn. Daarom moet er meer geïnvesteerd worden in alternatieven en in onderwijs over duurzame landbouwmethoden. Voor de toekomst van landbouw en die van onze planeet moeten we bestuivers beschermen, dat staat buiten kijf. En een volledig verbod op de meest gebruikte neonicotinoïden is een belangrijke eerste stap.

Ondertekenaars:

Peter Lundgren (conventionele akkerbouwer, Lincolnshire, VK), Martin Lines (conventionele akkerbouwer, Cambridgeshire, VK), The Landworkers' Alliance (VK), The Nature Friendly Farming Network (VK), Coldiretti (confederatie voor boeren, Italië), Guillaume Bodin (wijnboer en filmproducent, Frankrijk), Maxime de Rostolan (oprichter, Fermes d'Avenir and Blue Bee, Frankrijk), Adam Arnesson (biologisch boer, Ørebro, Zweden), AIAB (vereniging voor Nouvelle-Aquitaine, Frankrijk), Jan Overesch (Overesch ecologische landbouw, Raalte, Nederland), Heel Salland Biologisch (vereniging voor duurzame landbouw, Salland, Nederland), Adrian en Nicole Doyle (schapenhouders Schotland, VK), Alison Waugh (medewerker boerderij, Aberystwyth, Wales, VK), Jos Groen en Petra Hageman (Kwekerij De Bolderik, Nederland)